

U c h w a ł a Nr IV / 241 / 2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 19 grudnia 2023 roku

w sprawie opinii dotyczącej projektu uchwały o wieloletniej prognozie finansowej
Gminy Wieluń

Działając na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 1325) oraz art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 1270 ze zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1. Paweł Dobrzyński - przewodniczący
2. Zofia Dolewka - członek
3. Łukasz Szczepanik - członek

uchwala, co następuje:

pozytywnie opiniuje projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wieluń na lata 2024-2036, z uwagami zawartymi w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e n i e

Skład Orzekający rozpatrzył przedłożony przez Burmistrza Wielunia projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024-2036 wraz z autopoprawkami z dnia 27.11.2023r.

Prognozę kwoty długu sporządzono na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania długoterminowe

Wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej korelują z zapisami projektu budżetu w zakresie objętym postanowieniami zawartymi w art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W projekcie uchwały o wieloletniej prognozie finansowej w § 3 ust. 1 i 2 zawarto upoważnienia dla Burmistrza Wielunia, które są zgodne z postanowieniami art. 228 i 232 ustawy o finansach publicznych.

W 2024 roku zachowana została relacja, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych (z uwzględnieniem ustaw: z dnia 14 października 2021 r. oraz z dnia 15 września 2022 r. o zmianach ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

oraz niektórych innych ustaw). Planowane dochody bieżące w tym roku są niższe od wydatków bieżących o 424.939,95 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu nadwyżki budżetu z lat ubiegłych i wolnych środków z lat ubiegłych. Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że wprowadzie przepisy prawa dopuszczają możliwość ustalania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże planowanie w budżecie deficytu operacyjnego jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności. Skład podkreśla, że zdolność do wypracowania nadwyżki operacyjnej (nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi) oraz wielkość tej nadwyżki decydują o możliwościach finansowych jednostki samorządu terytorialnego, w tym, m.in. w zakresie dotyczącym realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także spłaty zadłużenia.

Z kolei w dalszych latach objętych prognozą (2025-2036) spełniona zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, gdyż we wskazanych latach zaplanowano wykonanie tzw. nadwyżek operacyjnych budżetu, tj. dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących. Nadwyżka operacyjna w 2025 roku zaprognozowana została na poziomie 4.496.000,00 zł. W 2026 roku założono uzyskanie nadwyżki operacyjnej w wysokości prawie dwukrotnie wyższej (9.540.000,00 zł). W kolejnych latach objętych WPF zaprognozowano dalsze znaczące wzrosty nadwyżek operacyjnych. Skład Orzekający zwraca uwagę na to, iż mając na względzie planowany w 2024 roku deficyt operacyjny, uzyskanie nadwyżki operacyjnej w 2025 roku w zaprognozowanej wysokości wymagało będzie niezwykle konsekwentnych działań w celu realizacji planowanego poziomu dochodów bieżących oraz szczególnej dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących w celu zachowania ustalonego ich poziomu. Ponadto - zdaniem Składu Orzekającego - wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej w latach 2026-2036, w tym w szczególności w zakresie dochodów oraz wydatków bieżących, wymagają dodatkowej analizy pod kątem możliwości ich uzyskania w zakładanych wielkościach.

W przedłożonym do zaopiniowania projekcie uchwały przyjęto założenie, że w 2024 oraz w 2025 roku spłata zobowiązań zaliczanych do długu sfinansowana będzie przychodami zwrotnymi. Począwszy od 2026 roku spłata zobowiązań zaliczanych do długu będzie finansowana z nadwyżki dochodów nad wydatkami budżetowymi (nadwyżki budżetowej).

W świetle obowiązujących przepisów prawa możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła wynikająca z art. 243 ustawy

o finansach publicznych, zgodnie z którą dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu tej jednostki. Wskaźnik ten w danym roku budżetowym nie może przekroczyć dopuszczalnego limitu spłaty długu.

Na podstawie przedłożonych materiałów ustalono, że w przypadku Gminy Wieluń relacje wyliczone w oparciu o wskazany wyżej przepis, w latach 2024 – 2036, przedstawiać się będą następująco:

LATA	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z siedmiu poprzednich lat)
2024	8,59%	14,84%
2025	8,43%	8,37%
2026	6,62%	8,28%
2027	5,91%	9,65%
2028	6,24%	9,44%
2029	6,29%	8,86%
2030	5,94%	9,11%
2031	5,20%	12,12%
2032	4,09%	15,12%
2033	4,02%	17,85%
2034	3,87%	20,44%
2035	3,49%	22,97%
2036	2,22%	25,29%

Z danych przedstawionych w ww. tabeli wynika, że w 2025 roku założono przekroczenie relacji o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych (obciążenie budżetu spłatami zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań długoterminowych w 2025 roku przekracza dopuszczalny wskaźnik spłat zobowiązań określony w powołanym powyżej przepisie prawa). Możliwość przekroczenia ww. relacji wynika z postanowień art.7 ust.1 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022r. poz. 1964). Należy zauważyć, że przepisy ww. ustawy dopuszczają możliwość przekroczenia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2023-2025 wyłącznie w sytuacji gdy łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 ustawy o finansach publicznych. Mając na względzie powyższe Skład Orzekający zwraca uwagę, że niezwykle istotne w zaistniałej

sytuacji będzie utrzymanie przez jednostkę w latach 2024-2025 kwoty długu na poziomie nie większym niż wynikający z założeń przedstawionych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy.

Z wartości wykazanych w projekcie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wieluń wynika, że w pozostałych latach (2024, 2026-2036) obciążenie budżetu spłatami zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań długoterminowych w poszczególnych latach objętych prognozą, nie przekracza dopuszczalnego wskaźnika spłat zobowiązań określonego w powołanym powyżej przepisie prawa. Przy powyższym Skład Orzekający podkreśla, że relacja z art. 243 w latach tych spełniona została przy założeniu pełnej realizacji prognozowanych przez Gminę wielkości, w szczególności w zakresie dochodów i wydatków bieżących.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Składu, istotnym jest by jednostka na bieżąco monitorowała wszystkie czynniki wpływające na sytuację finansową Gminy oraz analizowała zdolność do zaciągania i spłaty nowych zobowiązań, w aspekcie wykonanych i prognozowanych wielkości wpływających na ustalenie w kolejnych latach relacji określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Stosownie do art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.